

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRPAK:
 Egy évre: 8 korona.
 Három évre: 24 " "
 Hat évre: 48 " "

Felelős szerkesztő:
Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
László József.

== Egyeszedik ára 4 fillér. ==
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 275.

Dobiecki képviselő a helyzetről.

— márc. 19.

Debrecen város III. kerületének országgyűlési követét, Dobiecki Sándort tegnap nevenapja alkalmából a választó polgárok rendkívül nagy számmal keresték fel és ünnepezték.

Mintegy háromszázan jelentek meg a szeretett képviselő házában és nevükben Körösi Kálmán fennszármalyó, költői lendületű, szívből fakadt beszédben üdvözölte a képviselőt, akihez a polgárságot a tiszteletnél és bizalomnál is erősebb érzés, mert mindakettőt magában foglaló őszinte szeretet fűzi.

Dobiecki Sándor ezuttal nem elégedett meg azzal, hogy mint vendéglátó házigazda egyszerűen megköszönje s viszonzza a szives szeretetet; hanem felhasználta azt az alkalmat, hogy e válságos időkben a város polgárságának színjava jelent meg nála és a választó polgárok színe előtt nagyszabású politikai beszédet mondott.

Politikai elveit, meggyőződését fejtette ki mély hatású szónoklatban és a munka-bénító áldatlan parlamenti harcokról, általában a politikai helyzetről és Magyarország nemzeti, parlamentáris és európai feladatairól, hivatásáról olyan igaz, meggyőző kijelentéseket tett, hogy a mai viszonyok közt ez a beszéde szinte cselekedettel ér fel. Éppen ezért egész terjedelmében közzétesszük ezen a helyen Dobiecki Sándor képviselő beszédét és kívánjuk, vegye józanul, hazafias higgadsággal fontolóra az alább következőket Debrecen város minden jó polgára.

Mert nem meríti ki a hazafiságot az a lármás buzgalom, melyben a budapesti tüntető küldöttség utjáról visszatérők jeleskedtek. — Erős, áldásos, kívánatos hazafiság az is, a mit Dobiecki tár fel és hazafiság az ő szózatát megérteni és követni.

Ime itt következik Dobiecki Sándor képviselőnek Körösi Kálmán dr. üdvözlő beszédére adott politikai nyilatkozata:

Szeretett Polgártársaim!

Tisztelt Barátaim!

Köszönöm mindenekelőtt, hogy a jelennek nehéz és küzdelmes napjaiban sem feledkezének meg én rólam és szíves megjelenésükkel ezuttal is megtisztelték szerény családi körömet.

Köszönöm szívem egész melegével megjelenésüket, mert hitem, hogy Önök ezzel is kimutatják, hogy helyeslik azt a jőzant hazafias munkásságot, a melylyel a szabadelvűpárt és annak minden tagja nemzetünk erősödésének folytonosságát törekszik biztosítani és a mely nyugodt munkásság olyannyira megegyezik Debrecen polgárságának már a régmúltban tanúsított gondolkodás módjával is.

S Debrecennek a múltban követett emez eljárása fényesen tanúsítja azt is, hogy a higgadt magatartás éppen nem jelenti a hazafiság fogyatékoságát és éppen nem folytja el a nemzeti érzelmek fellángolását sem.

Hisz meggondolt eljárásával Debrecen városa nemcsak önmagát, de a benne felhalmazott nagy nemzeti erőt is nemcsak megtartotta, hanem fejlesztette, amit március idusának a napok-

A szappan.

A Szabadság számára írta: Szomaházy István.

A kávéházban ülünk a minap a reggelinél s az újságok legújabb híreiről beszélgettünk. Reggeliző asztalunk ugynevezett szabadelvű szelemben alakult meg, amennyiben a társaságban néha vadonat új idegenek is megjelennek s míg a kávéjukat elfogyasztják, feszteletlenül résztvesznek a szőnyegen forgó kérdések elintézésében. Egy-egy kövér ur, ember, a kit közülünk senki sem ismer, heves szóváltásba bocsátkozik a német császár ügyében, egy másik, aki ugyanily szűkkörü inkognitónak örvend, olykor temperamentumosan ráüt a márványasztalra, így szólva hozzánk, akiket most lát először életében:

— Megbocsásson, de kegyed kissé ostobán fogja föl a parlament föladatait. Ehhez nem elég ám, ha valaki a nagybetűket megtanulta...

Természetes, hogy az ismeretlennek

KOSSUTH LAJOS

őszinteségét senki sem veszi rossz néven, mert hisz a társalgás fűszerét épp az ilyen kellemes nyílt szívűség szolgáltatja. Legföljebb, ha így szólunk, mikora nyájas idegen elhagyja a kávéházat:

— Ugyan ki volt ez a jóképű, vörös ur? Kellemes és szókimondó fickónak látszik...

Senkise találhatja hát különösen meglepőnek, ha ma reggel, mikor a legújabb főispáni kinevezéseket vitatgattuk, egy körszakállas, pápaszemet viselő uri ember is előzékenyen belevegyült a polémiába. Az idegen azt a nézetét fejezte ki, hogy nem kell bántani Széll Kálmánt, mert a miniszterelnök nem esett a fejelágyára. A társaság egyik tagja, egy szelidlekületű építész-mérnök, bártortalanul megjegyezte, hogy egy kissé egészséges rendszerváltozás nem ártana, mire a kövér doktor, aki arról nevezetes, hogy reggelire mindig ebédet eszik, hevesen megírta a fejét:

— Azt mondom önöknek, hogy a mai állapotok a gyökerükben rohadtak.

remek kivitelű képe arany keretben 44 kor. Megrendelhető: **2 koronára havi részletfizetésre** a „Kazinczy“, könyvkereskedő r. t.-nál Debreczenben. Megtekinthető: László Albert és Társa (Hegedűs S. és Sándor I.) könyvkereskedésében.

Egy kis egészséges forradalom — az lenne csak az igazi...

Hangulatos vita támadt, mindenki hozzászólt a kérdéshez. A pincérek is az asztal köré gyülekeztek, amikor a pápaszemes idegen egyszerre maga felé fordította az egész társaság figyelmét. A kanálával ütögetni kezdte a vizes poharat s az általános csöndben egyszerre így szólt:

— Ha megengedik, azonnal válaszolok a doktor szavaiara. Nem veszik rossz néven, ha őszinte leszek?

— Halljuk, halljuk! — kiáltották a reggeliző társaság tagjai.

— Nos tehát, hallgassanak ide. Beszűletszavamra kijelentem önöknek, hogy a Kánya-féle Szegfűszeg-szappan minden készítmény között határozottan a legkitűnőbb, sőt olesóság tekintetében is föltétlenül ritkítja a párját. Egy darab mindössze csak husz fillérbe kerül, tizenkét darab pedig, ha egyszerre vesszük két koronába...

Általános, sőt azt lehetne mondani:

ban lezajlott lelkes megünneplése is igazol.

De uraim elég volt a zajos politikából ideje már, hogy a békés munkához visszatérjünk.

S erre nagyon nagy szükségünk van, szeretett polgártársaim — mert nehéz idöket élünk!

Ölomsulylyal nehezedik újból reánk ama nagy hivatás, mi Európa történeti átalakulásaiban szegény hazánknak jutott osztályrészüül!

Beékelve a kelet és nyugat közé — melyekben két egészen eltérő világnézet uralja az emberek szenvedélyeit; melyekben teljesen különböző vallási felfogás, társadalmi rend és tudományosság honolt; mert a keletnek is megvan ösi, nagy tudományon alapuló művelődése, mondom a két ellentétes műveltségben felhalmazott villamossági áramok, itt a magyar földön egyenlítődték ki.

Régen azt ugy nevezték, hogy a művelt Európa — az állítólagos barbárság — az izlam ellen folytatott küzdelmeinek szinterévé vált hazánk; ma meg azt látjuk, hogy a szláv és a germán műveltség ütköző pontjává lettünk!

Az idealista lelke talán még ujong is örömben, arra gondolván, hogy ez áldozatok nagyságát egykor majd be kell látnia az emberiségnek és dicsőíteni fogja a kulturáért eddig is már majdnem ezredéven át folytatott önfeláldozó munkásságaért a *magyart*!

De jaj — nagy árt fizetett e dicsőségért a magyar!

Legnagyobb keserve volt azonban,

hogy éppen azok, kikért legtöbbet áldozott — évszázadokon át nem értették meg őt s nem bírták a helyes ítélkezés céljából — a bölesész kutató elméjével mérlegelni a valót, ekként keresvén és ismervén meg nemzeti törekvéseinknek valódi rugóját!

De hála a magyarok istenének — a rémitő félreismerésből eredő iszonyu szenvedések sem térítik el a magyart a látszólag ugyancsak hazájáért, de tényleg az európai kulturáért folytatott küzdelmeitől. S végre annyi harc és belviszály után mégis teljesült a komolyan gondolkozó magyaroknak legforróbb óhaj-tása és megértette egymást a nemzet és a korona!

Hogy törvényhozásunknak e két tényezője — mindkettő igazán hazánk javát szolgálván — néhanapján saját fejével gondolkodik — az elkerülhetetlen, de hogy a magyarság jól felfogott érdekében meg kell találunk mindég a meggyőző határozatot — az *kétséges*! S így gondolkozva a magyar a jogfeladás terére nem lépett ugyan soha, hanem szigoruan ragaszkodván meglevő törvényeinkhez, még ha fájdalmasan is érintette, sőt még akkor is, hogyha megkárosításával járt, mindég a politikai eszélyesség útján haladt.

E szigoruan törvényes, de egyuttal — mondhatnám — mesteri magatartásunknak köszönjük létünket és haladásunkat! Mert haladunk minden téren Uraim. S haladunk a nemzeti hadsereg kérdésében is, mit éppen Eger város ellenzéki

kinos megdöbbenés fogadta az idegen szavait, mert a Kánya-féle Szegfűszegszappan semminemü logikai kapcsolatban nem állott a fölvetett témával. Az idegen észrevette az ijedelmet s most már mosolyogva folytatta:

— Ha nem hiszik, tegyenek egy próbát. A szappant minden droguistáúál megkaphatják . . .

A pincérek gyanusan szemlélték körül a pápaszemes urat, a társaság tagjai megütödvé egymásra néztek, a doktor pedig elszánt arccal közelített feléje a hosszú asztal másik oldaláról. Az idegen ur azonban nem várta be, hogy a kényszer smokingot ráadják, hanem udvarias gesztusok kíséretében így szólt:

— Önnök bizonyára azt hiszik, hogy megbolondultam, mert a Kánya-féle szegfűszegszappan bármily kitünő legyen is különben, abszolutt nincs összefüggésben a főispáni kar legujabb változásaival. Nehogy tehát a mentőkért telefonozzanak, ezennel van szerencsém bemutatni magam: a nevem egyszerűen Fuchs. Én az ugynevezett eleven ujságkolumna vagyok, a szóbeli hirdetések feltalálója és terjesztője. Mindedig csak ujságrendszer volt divatban; a hirdető lefizette a huszonöt koronáját s az ujság gyszerre kiadta a hirdetést. De kérdem

önöket: mi szüksége van a kereskedőnek az ujságbeli hirdetésre? Aki nálam hirdet, olesőbban jön ki, mint az ujságok kundsajtjai s hogy nem jár rosszabbul, azt valamennyien látják. Én naponként ötven kávéházban, három pályaudvaron, kétszáz utcán, négy vásáresarnokban s hetven villamos kocsin megfordulok s mindenütt lelkiismeretesen előadom a nálam hirdetett holmik célszerű és jutányos voltát. A hirdetés persze így nem kerül nyomtatás alá, de meg az az előnye, hogy kénytelen-kelletlen mindenki meghallgatja. Önnök tehát nem futóbolondot látnak maguk előtt, hanem egy eleven ujságoldalt. Most pedig van szerencsém ajánlani magamat, mert még ma délelött huszonegy kávéházat, két vásáresarnokot egy pálya udvart s tizenkilenc villamos kocsit kell megtisztelnem jelenléte-mel . . .

Az idegen nyájasan köszönt és lekötelező mosolylyal távozott a kávéházból. Az ajtóban azonban még egyszer megállott.

— Bocsánat, — mondta — az építész-mérnök ur szavaira elfelejtettem megjegyezni valamit. Azt tudniillik, hogy a Platt-féle cirokseprök még a párisi világkiállításon is szenzációt keltettek.

képviselője — bár akaratlanul — legutóbbi parlamenti beszédjében igazolt.

Igaz, hogy kissé lassan haladunk, mert miként mindenben, ugy ebben is a meglevő törvényekhez szigoruan ragaszkodva, kell, hogy fejlődésünket biztosítsuk. Ezért kell higgadtan viselkednünk; nem szabad az ultima ratiohoz nyulnunk nem szabad főként közszabadságunk biztosítékát a parlamentárizmust gyöngítelnünk s nem szabad most e vészterhes napokban, a törvényhozás két tényezője között létező egyetértő munkásságot megakasztanunk.

S hogy miben rejlik a veszély — megmondom! Tisztelt Elvtársaim, azt hiszem, hogy legádázabb politikai ellenfeleink sem merészlik kétségbe vonni hazafiságunkat!

Szívünk minden dobbanása, vérünk minden lüktetése s agyvelőnk minden gondolata szintén olyan igaz magyar, mint bárkié e hazában!

Minket is a nagy, az erős magyar hazának a megteremtése lelkesít!

A mi eszményünk is a nagy magyar nemzeti állam!

De mi tudjuk azt is, hogy csakis békés uton érhetjük el mindezt és olyan munkássággal, mely előtt a művelt nemzetek is tisztelettel hajtják meg majd lobogójukat!

A multnak mulasztásait pótolni vajmi nehéz.

A magyarosodást erőszakolnunk immár nem lehet. Ehhez évekre békében eltöltendő számos évre van még szükségünk — mert csak a lassan működő kultúra lehet hódító fegyverünk. Ne álmoldozzunk Uraim! Nézzünk nyitott szemmel, latoljuk számító észszel a valóság esélyeit. Ne fussunk a délibáb után. Ne vakitsón el minket Debrecennek szerencsés nemzeti egysége. Tekintsünk kissé távolabb. Nézzük a Tátrát és nyulványait; Erdélyt és a Bánságot! Szomorú dolgok azok ottan. Azok az állapotok kétségbeejtők és arra tanítanak, hogy eszélytelen elbizakodottságunk fegyverzetünket könnyen juttathatja a haza titkos ellenének kezébe és egy álparlamentárizmus megteremtésével s a nemzeti-ségek segítségével — Ausztria sorsára juthatunk! Ne kockáztassuk tehát az oly hosszú harcok és nagy szenvedélyek árán megőrizett önállóságunkat, domináló helyzetünket — hanem, ha kell újabb áldozatok árán is, de szilárdítsuk meg nehezen megszerzett önkormányzatunkat. Ne romboljunk Uraim — hanem építsünk!

S én ezt annál inkább óhajtom, mert magam is a zajtalan munka embere vagyok. Ezért köszönöm különösen őszinte szívvvel tisztelt szónokuknak, hogy remek és igazán lelkes hurjait megremegető szónoklatában arra a tere utalt, amelyen én már több mint 30 esztendeje működök. Köszönöm, hogy a békés polgári munkásság terére vezérelte gondolatimat, mert csak az anyagi és szellemi megerősödés révén tehetjük nagygyá magyar hazánkat!

Kezdetben ez volt halhatatlanaink — Kossuth apáknak és a nagy Széchenyinek is a közös törekvése. Az akkor megszakadt fonalat 67 után újra megragadtuk és ma évente többet költünk kulturális intézményeink fejlesztésére, ipari és közgazdasági tevékenységünk előmozdítására — mint a mennyi az egész 1868-ik költségvetés volt. És ha mégis nehéz időket élünk ma, ha pang a kereskedelem s ipar, azt részben a mi áldatlan politikai állapotaink okozzák. Ezen csak a békés fejlődés könnyíthetne. A beruházás sok, az állami építkezések csak mulékony segítségek. Végleg csak a vállalkozó szellem föllendülése segíthetne — ami azonban csak konszolidált viszonyok között következhet be,

Ma mintha békákban nyögne minden. Senki sem mer vállalkozni. A sok vészkiáltás megfélemlített mindenkit. — Aggódva tekint mindenki a közel jövő elé — s már-már nem biznak abban, hogy mit hoz a holnap s azért a takarékos betétek felszaporodott millióit nem meri megmozdítani senki sem.

Ne feszítsük tehát a hirt tovább. Az ellenzék sem gondol a végletekre. Szívós és nagy ellentállást fejt ki, de megérezvén a békés munkát, mind hangosabban követelő közszükséglet intelmeit, hiszem, hogy megtalálja a módját, miként kell békét teremteni, lecsillapítani a felizgatott közvéleményt, békés munkát teremtve, a parlamentben, széles hazában egyaránt.

Ezt így folytatnunk nem szabad. Kormányunk komolyan számolva helyzetünkkel s nem adva fel egy szemernyt sem nemzeti követelményeinkből, olyan alkotásokat terjesztett a parlament elé avagy tervez, melyek közgazdasági haladásunkat biztosítandják. Ilyen a kiegyezés, mely különösen gazda közönségünk óhajait elégíti ki: továbbá a készpénzfizetés felvétele, mely utóbbi még az ellenzéknek is tetszik, hisz ez vezet be a világgpiacra s ment fel pénzügyileg Ausztria gyámkodása alól. Örömmel utalok a tisztviselők fizetésének emelésére is — melyre több mint 20 milliót fordítunk, mert a vasúti tisztviselők, altisztek és szolgák helyzetének javítása szintén biztosítva van. S mindez a közadók emelése nélkül.

Kedves Barátom, iparosaink helyzetére utal. Azt hiszem nem is kell mondanom, hogy mennyire helyeslem az elmondottakat és én a magam részéről csak azzal egészítem ki, hogy nagyobb örömet ez életben aligha okozna nékem valami, mint az, hogyha sikerülne érdekükben mennél többet tennem. Mi lenne itt Debrecenben többek között, hogy ha képesek volnánk a huskivitelére tervezett vállalatot létrehozni, avagy legyőzve a timársággal foglalkozó polgártársaim érthetetlen ellenszenvét, szövetségi társulás útján gépekkel lendíthetnénk iparukon! Minő sokat tehetnénk, ha a Veréb-féle remek ajtó zárak készítését avagy a pamut kötést gyárilag üz-

hetnők, avagy a kisiparosainknak könnyű feltételek mellett hitelt nyujtanánk.

De mindez csak zajtalan munkássággal érhető el, mert a közgazdasági tevékenységgel a nagy dob verése össze nem egyeztethető — ezért nem lármás az én munkásságom sem.

De ha máskor nem is szeretek zajcsinálni, ma az öröm zajának mámorátban szeretnék uszni, mert itt látom házamnál elvtársnimit, kiknek sorából a barátság sugárzik felém.

Tegyük félre tehát rövid időre a napi gondokat és csengjen a pohár, csordultig töltvén azt, hogy kiesorduljon tőle lelkünk baráti érzelve is. Fogadják még egyben forró köszönetemet megjelenésükért s legyenek üdvözölve családom körében. Isten hozott! Isten áldjon!

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése

Saját tudósítónktól.

Budapest, márc. 18.

A debreceniek még tegnap bejelentették a függetlenségi pártnak, hogy ma reggel Budapestre érkeztek a katonai kérvényükkel. Nosza, — riadt fel az obstrukciós tábor — egy kis kalamajkát kell holnap csinálni a házban a debreceniek kedvéért. És előrántották a Magyar színház már jóformán elfeledett és gyorsan meg bukott darabjának a „Gotterhalte“-nak ruha történetét és fenyegetőzve indultak a házba.

— Lesz ma hadd el hadd! — morgogta Kubik.

— Még ilyen nem volt! — kontráztott a két Zoltán, a Papp, meg a Lengyel.

És tényleg még ilyen nem volt — az új parlamentben. Ekkora mondva csinált sérelem és ekkora nagy zaj egy kis ártatlan egér miatt még nem rögönzött a Dunatéri parlamentben.

Gaal Sándor volt a szóvivő, de ő nagyon csendes szónoknak bizonyult, csináltak tehát hozzá muzsikát a szomszédok jobbról és balról főképen pedig Rudnajt ütötték. Az a kiabálás el kell csapni a legszelidebbek közül való volt. Majd megtanítjuk! Ravasz stikli! stb. stb. Rakovszky plane leleplezésekkel fenyegetődzött. Végre is lecsillapult a vihar a miniszterelnöknek határozott és tárgyilagos kijelentéseire,

A debreceniek így tényleg jól mulattak fenn a karzaton. Még Endrey is mulattatta őket népies citátumokkal, de ő már a katonai javaslatok ellen filippikázott.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Apponyi Albert gróf.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán, gróf Széchenyi Gyula, Wlassics Gyula, Plósz Sándor.

Elnök fél 11-kor megnyitja az ülést és jelenti, hogy Lukács László pénzügyminiszter holnap válaszol Rátkay novemberi interpellációjára.

A Magyar Színház Gotterhalteja.

Gaal Sándor a napirend előtt szóba hozza a Magyar Színháznál történt lefoglalását a Gotterhalte című darab katonai egyenruháinak. Tudja azt, hogy jogosulatlanul történt az elkobzás. (Zaj a szélsőbalon) felolvassa a tényállást, a mely szerint a darab színrehozatala előtt Rudnay főkapitány mindent elkövetett, hogy azt levegyék a műsorról. (Zaj A mikor ez nem sikerült, akkor az ötödik előadás után Tóth Lajos rendőrkapitány elkobozta az egyenruhákat azért, mert állítólag lopott dolgok, (Nagy zaj balról.)

Rakovszky István: Ez egészen Rudnaya vall!

Zboray: A rendőrség nem törődik ám a törvénnyel!

Rakovszky: Rudnay stikli. Majd az én kabátomat is lehúzzák, hogy lopott holmi. (Zaj.)

Zboray: A rendőrség azt teszi, a mit akar! Csak Béresyt kiküldik, mint bravót!

Gaal Sándor: A rendőrség önkényesen járt el, még végzést sem mutatott fel. (Nagy zaj.)

Kubik Béla: Mégse csapják el azt a főkapitányt?!

Rakovszky: El kell csapni Rudnajt! Seitovszkynak is a nyakát szegte — ártatlanul.

Gaal Sándor: A rendőrség minden meg nem engedett módon akarta beszüntetni a Gotterhalte előadását. (Nagy zaj balról.)

Zboray: Rudnajt el kell csapni!
Rakovszky: Majd jövünk más esettel is elő Rudnay ellen, a hol államiérfiak is érdekelve vannak!

Gaal Sándor a közszabadságot látja megbántva és úgy tudja, hogy pártpolitikai szempontból csinálták az egész elkobzást.

Kubik Béla: Gratulálok! (Derűtség.)

Gaal kérdezi, volt-e tudomása a miniszterelnöknek erről a ruhaelkobzásról, és hogy szándékozik-e vizsgálatot indítani a rendőrség eljárása miatt s a bűnösöket megtorolni? (Nagy zaj a szélsőbalon.)

Rakovszky István: El kell csapni Rudnajt!

Széll Kálmán miniszterelnök: A ruha elkobzásról előleges tudomása nem volt. A rendőrségnek egy feljelentés folytán. (Zaj balról.)

Rakovszky: Ahá! feljelentő! Ki volt az?!

Széll miniszterelnök . . . tudomására jutott, hogy a ludoviseumból lopott katonai egyenruhák kerültek a Magyar Színházhoz. A rendőrség a btkv 91 § a alapján kobozta el a ruhákat, mert sürgős esetben erre joga van. (Ellenmondások balról.)

Zboray: Jogos tulajdonostól esti 9 óra után nem lehet!

Széll Kálmán min. elnök: A színházban lehet az nyilvános hely! Kiderült, hogy az illető ruhákon a kincstár bélyege volt és minden változtatás nélkül nem szabad azokat használni. (Nagy zaj.)

Beöthy Ákos: Melyik törvény tiltja? (Folytonos zaj.)

Elnök (csenget) Ha csend nincs, nem lehet tárgyalni.

Széll Kálmán min. elnök: Egyéb-ként azóta kiderült, hogy azok a ruhák tényleg kiselejtezetek voltak és ma reggel visszaadattak Leszkay igazgatónak. (Nagy zaj.)

Felkiáltások. Eddig nem adták vissza!

Kubik: Nem igaz!

Rakovszky: Hát a megtorlás?
Bartha Miklós: Ez Bánffy rendszer!
Szell Kálmán miniszterelnök: felolvassa erről a hivatalos jelentést. Tiltakozik az ellen, mintha itt pártpolitikai szempontból bármi is történt volna.

Kubik: És mi lesz a főkapitány-nyal??

Zboray: Nem csapják el?
Gál Sándor személyes kérdésben kijelenti, hogy a miniszterelnök a kérdésekre nem felelt és a ruhaelkobzásról.

Lengyel Zoltán: Ez a miniszterelnök tudtával történt! (Nagy zaj jobbról.)

Szell Kálmán miniszterelnök: Nem igaz! (Zaj jobbról.)

Gál Sándor: Az a gyanuja, hogy mindez Szell tudtával történt. Polomizál a miniszterelnökkel.

Elnök: Ez nem személyes kérdés.

Gabányi Miklós a ki szintén fel akart szólalni a napirend előtt, kijelenti, hogy eláll a szótól. Erre a ház megengedi Gálnak, hogy folytassa a beszédet.

Gál Sándor a rendőrség eljárását önkényesnek és brutálisnak tartja és a legszigorubb megtorlást kívánja.

Szell Kálmán miniszterelnök újból kijelenti, hogy a ruhaelkobzásról nem tudott, arra engedélyt nem adott, az egészről az újságból értesült. A kérdés az volt, kiselejtezett ruhák voltak-e azok, vagy nem? A rendőrség jóhiszeműleg a törvény alapján járt el. A vizsgálatot megindítják és ha törvénytelenység történt, az meg fog toroltni. (Zaj.)

Lengyel Zoltán személyes kérdésben akar felszólalni. (Nagy zaj jobbról.)

Felkiáltások: Mily címen?!

Lengyel: Azon a címen, hogy a miniszterelnök az ő közbeszólására, hogy az elkobzás Szell tudtával történt, azt felelte, nem igaz. Előadja, hogy Rudnay, a mikor Leszkay hozzá fordult, azt felelte neki, hogy nem tehet semmit, hanem menjen Szellhez, intézze el vele, mert az eljárás felsőbb rendeletre történik. (Oriási zaj az ellenzéken.)

Rakovszky: Ez Bánffy stikli! (folytonos nagy zaj.)

Elnök folyton csenget.

Lengyel: Hogy kinek van igaza, azal nem torődik. Azt intézzék el Szell, Rudnay és Leszkay egymás között. (Nagy zaj.)

Rakovszky István: Rudnay ezt készakarva csinálja Szell kárára! Ravaszság!

Szell Kálmán miniszterelnök. (Percekig tartó zaj.)

Elnök: Ha csend nem lesz, kénytelen lesz az ülést felfüggeszteni (nagy zaj.)

Apponyi: (Feáll.) Mégegyszer csendet kérek!

Szell Kálmán miniszterelnök: Kijelenti, hogy bárki bármit is mondott Leszkaynak, ő (Szell) a ruhaelkobzásról csak az újságból értesült. (Nagy zaj.) Senki sem mondhatta jogosan, hogy ez másként van! Ha Leszkay orvoslást akart miért nem jött hozzá?

Papp Zoltán: Nem mert!

Szell Kálmán miniszterelnök: Mindenki eljöhét hozzá az ő ajtaja nyitva van. (Zajos helyeslés jobbról.)

Elnök: Következik a napirend!

Kubik Béla: Hát Rudnayval mi lesz (Zajos derűtség.)

Teleky Sándor gróf jegyző jelenti, hogy Kubik Béla az államvasuti szabadjegyek tárgyában, Szalay László az ipar-területek dolgai, Boda Vilmos a bosnyákvasutak, Reich Aladár a közigazgatási bizottságok ülései és Papp Zoltán a Gotterhalte c. darab tárgyában kiadott honvédelmi miniszteri rendelet ügyében rognak interpellálni.

Kubik fel akar szólalni.

Elnök: Kérem, kérem. Az Interpellációkra miután 5 van, 2 órákor kerül a sor.

Kubik: Akkor nincs szavam! (Derűtség.)

Az ujonc javaslatok.

Endrey Gyula: Nyolc hét óta folyik a katonai vita és még ma sem tudja senki, hogy mikor fog végződni, még Szell sem tudja. A miniszterelnök csak vár vár vár, mert úgy gondolkozik, hogy a kolbász is elfogy, akármilyen hosszú, de — úgy mond — biztosítom a miniszterelnököt, hogy ez az obstrukció nem kopik el mindaddig, a míg a javaslat el nem kopik.

A mai kormány mindig elődáz mindent, a kvótát, a kiegyezést és a katonai ügyeket. Ez a javaslat is csak prodizci- kus, de azért ezt állandósítani akarják.

A Deák obstrukció époly fegyverekkel harcolt, mint a mostani ellenzék.

A Bánffy elleni obstrukciót a jobboldalon is elismerték. Akkor egy erősza- kos miniszterrel állottak szembe, most pedig Bécs ellen harcolnak. A nemzeti zárti frontváltoztatásra csak azt mondja, „régii dicsőségünk hol késel az éji ho- mályban.” Szünetet kér ezután.

Szünet után

Endrey Gyula folytatja beszédét a javaslat ellen.

Utána

Kubik Béla interpellálta az újság- írói vasuti szabadjegyek dolgában Láng minisztert, hogy a kormánypárti lapok több szabadjegyet kapnak, mint az el- lenzékiek.

Láng Lajos kijelenti, hogy az újság- írói szindikátussal együtt működve nem a lapnak pártállását tekintik, hanem azt, hogy a folyamodó újságíró-e?

A többség a választ tudomásul vette.

Agról-ágra.

A klakk főnök.

A Szabadság számára írta: *Zöldi Márton*

A dicsőség a lovaknál kezdődik. A ki gyalog jár, annak nem foghatják ki a lovait, ha művészete még oly eksztázisba kergeti is a lelkes hallgatóságot. Szakértők megállapították, — hogy a ló kifogás fölér három vagon babérkoszorúval.

Ezért érzi magát Körösmezei boldogtalan- lannak.

— Az én biciklimet nem foghatják ki, — mondotta a minap a Nemzeti színház udvarán.

Az operisták helyzete átlag előnyösebb, gaz, hogy Hegedüs Ferenc többnyire földalatti villamoson, Váradi Sándor legfőlebb omnibuszon Ney Dávid mogorva daccal állandóan gyalog jár de viszont a tulnyomó többség következetesen kocsikázik. Ők tehát közelebb állanak a dicső- ség veszedelméhez. Fájdalom, e kedves vesze- delem állandóan elkerüli az énekes hölgyeket és urakat. Mintha be lennének oltva ellene. — Fiakkerek jönnek, fiakkerek mennek, de egy árva kéz nem mozdul a hámsztráng után.

Ez sok keserű sóhajtást fakasztott már a Hajós-utcában.

Minek is van fiakker a világon, ha senki ki nem fogja?

Tegnapelőtt egy takarékoságáról ösmere- tes baritonista Weidingert, a dalszínház klakk- főnökét sürgősen magához hívatta budai laká- sára.

— Weidinger — mondotta az ökonomikus énekes — meguntam tapsait.

— Ha csak ezért hivatott —

— Nem másért. Valami nagyot szeretnék.

— Bah, mi az?

— Legközelebb Hamletet énekelem.

— Ismerem, dán királyfi. Talán rothad valami dániában?

— Üzletről van szó. Tudna-e maga nekem egy kocsikifogást — a la Márkus Emma — ren- dezni?

Weidinger meghökken.

— Nos, nos? — sürgeté a baritonista.

— Kérem, kérem, türelem. Azt hiszi, az ilyesmi raktáron van? Hát miképp gondolja?

— Egész egyszerűen. Előadás után ko- csiba ülök, kihajtatok az Andrassy-utra, ott a lelkes néptömeg mepállítja a kocsit, kifogja a lovakat s diadalmasan hazavon.

— Diadalmasan? — kérde Weidinger nyílt szemekkel.

— Diadalmasan, vagy nem diadalmasan, az nekem, de egész a kapuig.

— A lánchidon keresztül?

— Igen, a lánchidon keresztül.

A jeles klakkfő őszintén bevallotta, hogy ilyesmi még nem fordult elő praksisában.

— Tapsokkal igen, de lovakkal nem ku- pekedtem.

— Nos, mennyibe kerülne?

— Fogalmam sincs róla, de majd kiszá- mitom.

— Jól van, csináljon költségvetést és ter- jessze elém.

Weidinger megcsinálta a költségvetést és bemutatta. Lelkes néptömeg 30 ember, 4 2 fo- rint.

A baritonista szigoruan revideálta.

— Azt hiszem 26 ember is elég lelkes néptömegnek. Két forint fejenként! Hm, Nem le- hetne ezt jutányosabban megcsinálni?

— De kérem, a lánchidon keresztül!

— Legyen. Hát ez mi? Harminc támlás- szék?

— No igen, hogy végighallgassák Ham- lettet.

— Arra semmi szükség. Ácsoroghatnak künn is, Lánchidpénz 30 embernek? Weidinger maga javíthatatlan tékozló. Hiszen azok az urak a kocsit huzni fogják, azokért nem kell fizetni. Ön úgy látszik nem ismeri a lánchid-szabály- zatot.

Weidinger beismerte, hogy csakugyan nem ismeri. De azért ragaszkodott a költségvetési té- telhez.

— Nem engedem törölni. Azok az urak végre is nem lovak.

— De ha a kocsit huzzák?

— Kérem, az nem kocsi, az diadalsze- kér.

— Weidinger, maga ne dizingváljon az én zsebemre.

— Bocsánat, én lelkesedéssel és nem lo- vakkal kereskedem, Ugy látszik ön ingyen akarja magát hazavitetni.

A vita egyre szenvedélyesebb lett. A klakk- vezér dühösen kihuzta hüvelyéből a ceruzát és kerz- tül huzta az egész költségvetést.

— Mit veszeksztünk mi? Hiszen most jut eszembe,

— Micsoda?

— Ön nem fogja Hamletet énekeini.

— Mért?

— Mert nincs Ofélia. Alászolgája!

Azzal dühösen becsapta maga után az ajtót és fogai közt mormogta:

— Mért nem megy az ilyen Hamlet klas- tronba?

H I R E K.

N a p l ó.

Építkezési muzeum nyitva minden vasárnap és ünnep napon d. e. 9—12-ig.

Márc. 19 és 20. Képviselőválasztók összejárása a városháza nagytermében délelőtt 9—12. d. u. 3—6-ig.

Márc. 20. A községi iskolaszék alakuló ülése délután 4 órakor.

Márc. 20. és 21. Finn-esték a színházban.

Márc. 21—25-ig Teljes tanácsülések a városházán.

Márc. 22. Az István gőzmalom közgyűlése.

Márc. 26. Városi közgyűlés délután 3 órakor.

Márc. 29. Az ügyvédi kamara közgyűlése.

Márc. 29. A Petőfi dalkör évi közgyűlése.

Márc. 29. A debreceni tisztviselők önszervező egyletének közgyűlése a Jogász és tisztviselőkör helyiségében d. e. 11 órakor.

Ápril. 8—18. Műkedvelők tárlata a városházán.

Április 5. A gazdasági egylet közgyűlése d. e. 9 órakor.

*** Dobiecki Sándor ünneplése.** Debrecen város III. kerületének országgyűlési képviselőjét *Dobiecki Sándort* tegnap Sándor napján lelkesen ünnepelte Debrecen város közönsége. Nemesak a választó polgárok jelentek meg nála rendkívül nagy számmal, a szabadelvűpárt kerületi elnöke *Kerekes Géza* vezetésével, hanem a város előkelőségei, a debreceni társadalom kitűnőségei szintén felkeresték és tüntetően ünnepelték a szeretett képviselőt. A választók nagy küldöttsége nevében dr. *Kőrösi Kálmán* üdvözölte a képviselőt remek beszéddel. Az *Egyetértés* máv. dalkör, mely az előestén szerenáddal ünnepelte *Dobieckit*, továbbá a máv. altiszti kör testületileg jelent meg. *Kiss Aron* ev. ref. püspök levélben üdvözölte a képviselőt. A távollévő főispán a következő táviratot küldte.

Baráti szeretettel és hazafiúi üdvözléssel ünnepli neved napját tisztelőid sorában *Puky Gyula*.

Számosan üdvözölték *Dobieckit* táviratban, köztük *Némethy Károly* miniszteri tanácsos, a *Dobiecki* család pártatlan magyaros vendégszeretettel fogadta a háromszáznál több tisztelgőt, kiknek őszinte jókívánságai Debrecen város összes polgárságának érzelmeit is kifejezték.

*** Személyi hírek.** Csatáry Lajos egészségügyi tanácsos tegnap Debrecenbe érkezett. — *Vörös László* nyugalmazott államtitkár tegnap délután utazott el Debrecenből Miskolcra, a hol a borsodmegyei malomtulajdonosok értekezletén fog résztvenni.

*** Kovács József polgármester** ma érkezik haza Debrecenbe s elfoglalja hivatalát.

*** Malomiparosok értekezlete.** Az országos molnár egyesület tagjai *Vörös László* nyugalmazott államtitkár elnöke alatt tegnap délelőtt 10 órakor tartották értekezletüket a *Korona* szálló nagytermében. Az értekezlet nagyfotosszerű tárgya volt a *hajdusági malomkörzet* megállapítása. Az értekezleten *Csiha Elek* (H. Nánás) és *Müller Antal* (H. Hadház) ismertették a hajdu városok malomiparának helyzetét, ami egyáltalán nem mondható fényesnek. Nagyon sok a malom s köztük van olyan is, a mely potom áraiival nagyon megnehezíti a többi realis árak mellett dolgozó malomiparosok helyzetét. Ezután az országos molnár egyesület keretében, mint XXIII-ik körzetet megalakították a *hajdusági malomkerületet* s megállapították az egységes örlési díjat, ugyszintén a porzási díjat 2 százalékban. Kimondták, hogy a rostaalját a malom nem tartozik az örlőtőnek vis-

szaadni, csak ha pénzért visszaváltja azt. A hajdusági malom körzet területét B. Szent Mihály, Csege, Tisza-Dob, Tiszalök és Székelyhid határolják. Az ezen területen belül eső malmoknak a fenti feltételekhez szigorúan ragaszkodniok kell, már t. i. a mely malmok tulajdonosai tagjai a molnár egyesületnek. Az értekezleten Debrecenből képviseltették magukat *Weisz Sándor* és társa gőzmalma, a *Trenka* gőzmalom s csatlakozásukat jelentették az István gőzmalom és a Hortobágy malom. Ezenkívül jelen voltak H. Hadház, H. Böszörmény, H. Szoboszló, H. Dorog stb. malomtulajdonosai, Budapestről pedig *Jutassy Ödön*, *Katona Béla* és *Zboray László*. Délben ebéd volt a *Korona* vendéglő éttermében melyen *Csiha Elek* *Vörös Lászlót*, *Vörös Lászlót* pedig a malomiparosok közötti egyetértést élte.

*** Dr. Hegedüs Pálné temetése.** Dr. Hegedüs Pálné n. kemecsei Hajdu Zuzsanna urasszonyt, ki szeretet és tisztelt között átélt hosszú élet után vasárnap hunyt, tegnap délelőtt 10 órakor helyezték örök nyugalomra a kisujszállási temetőben. Az éhunyt urinőt mélyen sujtott férjén kívül kiterjedt, előkelő rokonság gyászolja, többek között: özv. Hajdu Jánosné szül. Kenéz Sarolta, özv. Hajdu Sándorné szül. Kállay Irma gyermekeivel Hajdu Ilona férjével Mészáros Lajossal és gyermekeivel, Hajdu Gizella férjével Bolemán Lajossal és gyermekeivel, Hajdu Erzsébet férjével Scheffitsk Istvánnal és gyermekeivel, Dr. Hajdu József nejevel Nagy Annával és gyermekeivel, Hajdu János, Hajdu Mária férjével Faur Kornéllal és gyermekeivel, Dr. Hajdu Imre.

*** Magyar táncvigalom.** A debreceni jogakadémia és theológia magyar táncot tanuló ifjusága március 25-én este 8 és fél órakor jótékonycélu táncvigalmat rendez az Arany Bika fogadó dísztermében. A mulatságra szóló belépő jegy ára 2 korona, páholyjegy 6 korona. — A tiszta jövedelem a Felsőbb tanulók olvasó egylete könyvtárának gyarapítására lesz fordítva, miért is a felülfizetéseket köszönettel fogadjja és hirlapilag fogja nyújtani a rendezőség, mely a következőképen alakult meg:

Görömbei Péter elnök, Erdei Károly pénztárnok, Nyitrai József ellenőr, Köpeczy Károly cigányvajda és 54 rendező. — A mulatságra jegyet előre lehet váltani Csáthy Ferenc és Eperjessy István urak üzleteiben. A sikerültnél igérkező mulatságra felhívjuk a táncolni szerető fiatalok figyelmét.

*** Varga Károly meghalt.** Debrecennek egy köztisztviselőben megöszült, derék polgára *Varga Károly* kereskedő tegnap délután elhunyt. Tisztes életével szorgalmával és becsületes munkájával igaz tiszteletet és szeretetet vívott ki magának mindazoknál, akik ismerték. — Hosszabb idő óta betegeskedett, míg tegnap délután négy órakor övéi körében kilehelte lelkét. Az elhunytban édes atyjukat gyászolják dr. *Varga Emil* orvos, *Varga József* butorkereskedő, *Varga Géza* uradalmi tisztartó, dr. *Varga Kálmán* ügyvéd, *Varga Elemér* mérnök, továbbá leányai, *Vilma* *Lehoczky Béláné*, *Elia* *Muraközy Lászlóné* és *Stefike*. — Osztokodnak a gyászban a rokon *Muraközy*, *Lehoczky*, *Rothschenk* és *Sámy* családok. A kiadott gyászjelentés következőképen hangzik: A legmélyebb fájdalommal tudjuk hogy a hű férj, a családjának élő legjobb apa, nagyapa és após *Varga Károly* volt kereskedő. Központi választmányi tag, a takarékos és hitelintézet igazgatósági tagja, és volt

szabadságharcos honvédhuzár folyó évi március hó 18-án délután 4 órakor életének 73-ik, boldog házasságának 41-ik évében, hosszú szenvedés után meghalt. Kedves halottunk földi részei folyó évi március hó 20, délután 3 órakor fognak a Széchenyi utca 15-ik számú házunktól, az ev. ref. vallás szertartása szerint, a háznál tartandó ima után a *Kossuth-utcai* temetőben örök nyugalomra tétetni. Debrecen. 1903. évi március hó 18-án. Bánatos özvegye: *Varga Károlyné*, szül. *Heigel Gabriell*; gyermekei: *Varga Gabriella* férjével, *Muraközy Lászlóval*, *Varga Vilma* férjével *Lehoczky Bélával*, Dr. *Varga Emil* nejevel, *Rothschenk Olgával*, *Varga József*, *Varga Géza*, Dr. *Varga Kálmán* nejevel, *Sámy Violával*, *Varga Elemér*, *Varga Stefi*. Unokái: *Muraközy Lacika*, *Muraközy Andorka*, *Lehoczky Agatta*, *Lehoczky Tibor*.

*** Halálozások.** A tegnapi nap folyamán elhaltak: *Klein Róza* izr. 12 éves, *Rosvai Sámuel* ev. ref. 51 éves, *Káldy Gyula* ev. ref. 5 hónapos, özv. *Misinszky Lajosné* ev. ref. 73 éves.

*** Vizsgálatok az iparos tanonciskolában.** Az iparos tanoncok szakirányu téli tanfolyamán a hónapnak a végén tarják a vizsgálatokat és pedig a következő sorrendben:

A közhasznu elméleti ismeretekből a pacsirta-utcai fiu iskolában március 27-én délután 6—8 ig a III. osztály E, a II. osztály G. és az I. osztály H. csoportja vizsgázik.

A rajziskolai vizsgák március 29 én folynak, és pedig két helyen. A *Baresay* fele háznál délelőtt 9—11-ig a III. oszt. H. és az I. osztály G. csoportja, délután 3—5-ig pedig a III. osztály K. csoportja vizsgázik. A pacsirta utcai fiu iskolában délelőtt 9—11 ig a III. osztály J. és a II. osztály G. csoportja vizsgázik.

A fenti vizsgákra a t. e. építő mestereket, iparosokat és az iparos tanoncok oktatása iránt érdeklődő közönséget ez uton hívja meg a tanonciskola felügyelő bizottsága.

*** A finn esték.** Jegyek a finn estékre még ma esütörtökön d. u. 5 óráig a városház 7. sz. szobájában az emeleten pénteken és szombatra pedig már a színházi pénztárnál kaphatók. — Első napra péntek az alsó, családi és középpáholyok s az első rendü támlásszékek teljesen elfogytak. Kaphatók még II-od és III-ad rendü támlásszékek, felső páholyok, emeleti zártszék és természetesen karzat és állóhely. Az előjegyzet jegyeket eskis ma esütörtökön déli 12 óráig tartják vissza a városházán az emeleti 7. sz. szobában. A szombati az első előadással teljesen azonos műsorú II-ik előadásra még mindenféle jegyből lehet kapni, bár már erre az előadásra is sok jegyet váltottak ki.

*** Nyilvános kérelem.** Az iparos tanonciskola felügyelő bizottsága az építő iparral foglalkozó kőműves és ácsmester urakat, az építész és vállalkozó urakat, pénzügyeteket, általában az iparos tanoncok oktatása iránt érdeklődőket tisztelettel ezuton is felkeresi, s felkéri, hogy Debrecen város azon építő iparos tanoncainak, kik a szakirányu téli tanfolyamon jó magaviselet, rendszeres iskolába járás és szorgalom mellett jó tanulási eredményt is mutathatnak fel, anyagi megjutalmazására a város által költségvetésileg előirányzott összeghez kegyes adományokkal járuljanak. Az adakozók sziveskedjenek adományaikat március hónap 20-ig Dóczy Gedeon iparostanone iskolai igazgatóhoz küldeni.

* **Nagy tűz gondatlanságból.** Rozenfeld Ábrahámnak, látóképi és rila bérlőjének leégett két kazal szalmája. Menteni semmit nem lehetett, mert a nagy forróságtól meg sem lehetett közelíteni a lángoló kazlakat. A csendőri nyomozás során kiderült, hogy a tűz Balogh Józsefnek, Rozenfeld egyik gazdasági cselédjének gondatlanságából keletkezett, — **kit most feljelentés folytán törvényes módon fognak megtanítani a nagyobb vigyázatra. A kár 200 korona.**

* **Meglopott debreceni sertéskereskedő.** Nagy Jakab debreceni sertéskereskedőnek a hajdu-sámsóni határban levő Budaházi tanyán tartott 288 darab szőke sertésből egy sötét éjszaka ismeretlen tettes elhajtott 6 darab sertést. A károsult kereskedő panaszára széleskörű nyomozást indított a csendőrség s csakugyan sikerült is a tettest Nyír-Lugoson elfogni, az épségben levő hat sertéssel egyetemben. A megkerült sertéseket gazdájuk ezután legalább is olyan gondosan fogja bezárni mint a milyen gondosan fogják bezárni a vallalkozó szellemű disznó — tolvajt.

* **Talált váltó.** Tegnapra virradólag a Otthon kávéházban egy 70 koronáról kiállított váltót találtak. Aki szabályszerűen és kimerítően tudja igazolni tulajdonjogát, a váltót átveheti a rendőrség bünyügyi osztályánál.

* **Megdőzsmált baromfi udvar.** Özv. Cégén Istvánné és 12 éves fogadott fia egy őrizetlen pillanatban behatoltak Biró Károly gazdálkodó baromfi udvarára s a mi hirtelen a kezükbe akadt nagy gyorsasággal elemelték. Valóságos kis állatsegíretet loptak össze, állván a zsákmány egy gyöngytyukból, egy szopós malacból két kacsból, nyolc házi nyulból és egy pár csirkéből. — A csendőrség Biró Károly panaszára megindította a nyomozást s sikerült a tetteseket elespíteni özv. Cégénné és fia személyében, kik részben beismerő vallomást tettek. Feljelentették őket az illetékes járásbíróhoz,

x **Ha divatos és szép női felöltőt raglant,** angol gallért Cybelin és Etamin különlegességet remek női kalapokat éhajt vásárolni az ne mulassza el felkeresni Rózsa Lajos női divatáruházát a hol e cikkekben a legnagyobb választékot találhatja és az árak meglepő olcsók.

x **Elismeri legszebb hölgy és gyermek fényképek** Némethi József fényképész műtermében készülnek (Piac-u. 42.)

x **A tavaszi idényre** remek férfi diva ujdonságok érkeztek, u. m. a legelőkelőbb gyártmányu férfi, fiu, és gyermek kalapok és sapkák *chickes nyakkendők 1 koronától feljebb, színes és fehér divat ingek: kézelők és gallérok, Budapesti kizárólag finom férfi cipők, kitűnő kötött férfi harisnyák, esernyők, sétatok és francia illatszerek a legnagyobb választékban olcsó szabott árak mellett beszerezhetők Fekete Jakab elsőrangú uridivat termében. Debrecen, főtér kistemplom mellett.*

x **Mindenki tudja,** hogy a Mauthner féle impremált takarmányrépamag a legnagyobb termést adja, hogy konyhakerti magvaiból a legjobb főzelék és zöldség terem és hogy virágmagvaiból fakad a legszebb virág. Szóval a Mauthner-féle magvak a legjobbak készletei a legnagyobbak és árai igen olcsók.

KÖZIGAZGATÁS.

x **Képviselőválasztók összeírása.** Debrecen város képviselőválasztóinak összeírását tegnap kezdte még a központi választmány által e célra kiküldött bizott-

ság a városháza nagytermében. Az összeírás legalább még 2 napig fog tartani s jogában van ott az összeírásról a választóknak esetleges sérelmük orvoslása szempontjából személyesen megjelenni.

x **Elmaradt felülvizsgálat.** Március és április hónapokban nincs katonai utóállítás, ilyenkor rendes körülmények között az ujoncozások, illetve sorozások tartanak. A tegnapi napra azonban katonai felülvizsgálat lett hirdetve, de még ez is elmaradt. Felülvizsgálatra ugyanis nem jelentkezett senki: Igy hát a felülvizsgálatot a jövő órára halasztották,

E G Y L E T.

A debreceni gazdasági egyesület április hónap 5-ikén, vasárnap tartja rendes évi közgyűlését a következő tárgysorozat mellett: 1. Évi jelentés 2. A felülvizsgálat számadásaokra a felmentvény megadása. 3. Az 1903. évi munkaterv. 4. Az 1903. évi költségvetés. 5. Lődijazás iránti határozat. 6. Tanulmányi kirándulások. 7. Indítványok. — A közgyűlésre névre szóló meghívót nem bocsájthatnak ki, az egyesület alapító és rendes tagjai tehát csak a hírlapok útján hivatnak meg. A közgyűlés a városháza nagytermében d. e. 10 órakor lesz. Ezt megelőzőleg 9 órakor a választmányi tagok ülést tartanak a városháza kis tanástermében.

Az Első debreceni temetkezési egyesület e hónap 22-én d. u. 3 órakor a Korona vendéglő nagytermében tartja évi rendes közgyűlését a következő tárgysorozat mellett: 1. Az 1902 évről, szóló évi jelentés. 2. A halotti jutalékok kiutalhatóságának illetve a kiutalás módjainak megállapítása. 3. Tisztikar (igazgatók, jogtanácsos stb.) újból választása. 4. 3. felügyelő bizottsági tag választása az 1903-ik évre. 5. A megüresedett választmányi tagsági helyek betöltése. 6. Alapszabályon kívül intézkedések hozatala az ideiglenes ügykezelés további folyamára.

A Bikur Kolim debreceni betegsegélyező egyesület március 22-én, vasárnap d. u. 3 órakor az egyesület helyiségében (Sasutca 2. szám) tartja évi rendes közgyűlését. A közgyűlés tárgysorozata: 1. A választmány jelentése 1902. 2. A számvizsgáló bizottság jelentése és ennek alapján az 1902. évi számadások tárgyában határozat hozatala. 3. Az 1903. évi számadások és mérleg megvizsgálására egy 3 tagból álló bizottság választása. 4. Esetleges indítványok, a mennyiben a közgyűlés előtt két nappal bejelentettek.

S Z I N H Á Z.

Színházi műsor:

Márc. 19. csütörtökön: *Bob herceg*, daljáték.

Márc. 20. pénteken: *A finn-est* siketné mák javára.

Márc. 21. szombaton: *Finn-est*.

Márc. 22. vasárnap: délután *Trilby* színmű. Este *Paraszthűség*, népszínmű.

— **(Két napi szünet.)** A finn-esték alatt a színtársulat két napig, pénteken és szombaton szünetet tart. Erre a két estére a színtársulat egy része Nyíregyházára megy, hol előadják a Halálos csend és a Monna Vanna c. darabokat.

— **(Trilby.)** Vasárnap délután *Trilby* kerül színpadra, — a címszerepben *Hahnel* Arankával, a társulat kiváló, elsőrendű művésznőjével.

T Á V I R A T O K.

Biharmegye alispánja.

Nagyvárad, március 18. (*Saját tudósítónk távirata.*) Ma volt a vármegye székházában az alispán választás. Három főszolgabíró pályázott az alispánságra: *Miskolezy* Ferenc a központi, *Fráter* Barabás a derecskei és *Beóthy* Pál a cséffalvai járás főszolgabírójára. A mai közgyűlésen heves küzdelem után *Miskolezy Ferencet* választották meg alispánnak.

Feszület a törvényszéknél.

Szeged, március 18. (*Saját tudósítónk távirata.*) A törvényszéken ma egy-egy tárgyalásánál *Hamza Géza* törvényszéki elnök elnökölt, a ki a terem asztalára hat égő gyertya közé feszületet tetetett. Ezért a más felekezetű ügyvédek elhagyták a termet és az ügyet állítólag az ügyvédi kamara elé viszik.

A Gotterhalte.

Budapest, március 18. (*Saját tudósítónk távirata.*) A rendőrség ügyetleb beavatkozása meghozta a Magyar Színház rossz darabjának, a *Gotterhalte*-nak a — botrányt. Ma előadták a darabot, az egész előadás alatt óriási lármá volt. A közönség előadás alatt állva énekelte a *Kossuth-nótát*, a közös hadseregbeli tisztet játszó színészeket lehurrogták. Le a közös hadsereggel! Vessen a *Gotterhalte*! Előadás után 200 egyetemi hallgató egy vendéglőbe ment, hol a katonazenét kényszerítették egy bécsi keringő beszüntetésére, azután a *Kossuth-nótát* énekelve elszórtak.

Gabona tőzsde.

Budapest, márc. 18. (*Saját tudósítónk távirata.*) Buzakinál mérsékelt, vétkedő tartózkodó. Kedvező irányzat mellett 10,000 méternáza került forgalomba változatlan áron. Egyéb gabonanemek változatlanok. Idős.

Buza áprilisra	7.49—50.
„ májusra	7.40—41.
„ októberre	7.41—42.
Rozs áprilisra	6.69—70.
„ októberre	6.41—42.
Zab áprilisra	6.04—05.
„ októberre	6.00—00.
Tengeri májusra	6.11—12.
„ júliusra	6.19—20.
Repece augusztusra	11.50—90.

L E G Y A B B.

Budapesti tudósítónk híradása.

A debreceni küldöttség Budapesten Debrecen város független polgárságának mintegy 200 tagu küldöttsége tegnap reggel érkezett Budapestre. A József főherceg c. szálló nagytermében gyülekeztek a küldöttség tagjai, ahol *Vassonyi* Vilmos képviselő üdvözölte az érkezőket. Kilenc óra után megindult a menet a képviselőházba, a hol *Thaly* Kálmán Debrecen város III. kerületének országos képviselője fogadta a debrecenieket. Miután a tegnapi képviselőházi ülésen *Apponyi* Albert gróf elnökölt, csak fél 1 órakor fogadhatta a küldöttséget, átvéve a népgyűlés határozatából szerkesztett s a katonai javaslatok ellen tiltakozó feliratot.

Tóth Lőrinc a ravatalon. *Tóth* Lőrinc holttestét díszes erköporsóban tegnap helyezték el a Magyar Tudományos Akadémia oszlopcsarnokában. A nagy közönség azonban csak ma tekintheti meg a ravatalt, melyhez tegnap még csak a családtagokat bocsájtották be.

A Dobutcai rablógyilkosság A múlt év december havában Gelber Baruch egy nagyon rosvott előéletű utca betvár a fővárosi Dob utcában meggyilkolt egy Müller Teréz nevű bukott leányt s azt kirabolta. — A budapesti esküdtbíróóság szándékos emberölésért és rablásért életfogytiglani fegyházra ítélte Gelber Baruchot, a kinek védője semmisségi panasszal élt az ítélet ellen. A kuria tegnapi ülésében helyt adott a semmisségi panasznak s beható tárgyalás után vádlott büntetését 15 évi fegyházban állapította meg.

Nagy betörés a fővárosban. Ily címen emlékeztünk meg tegnap a Majthényi Gyula drougoista kárára elkövetett 50,000 koronás betörésről, melynek tettesét Bakos Gyula az üzlet volt 14 éves tanonca személyében tegnap fogta el a ceglédi rendőrség. Nehány forint hijával az ellopott összeget megtalálták a teljes beismerésben levő fiatal betörőnél. A rossz utra tévedt ifjút tegnap este szállították a fővárosba.

ÉRTESÍTÉS.

Az előző években a műjég szállítása körül felmerült zaklatások és kellemetlenségek elkerülése végett felkérjük a hentes és mészáros iparral foglalkozó urakat, hogy napi jég-szükségleteiket folyó hó 30 ig

Kovács Kálmán és Társa

hentes üzletébe

előjegyeztetni sziveskedjenek, annyival is inkább, mert a fenti határidő elteltével a fenmaradó napi készlet a nagy közönség rendelkezésére fog beosztatni s későbbi bejelentendő megrendelések kielégítését a nagy fogyasztás folytán nem biztosíthatjuk.

Szentessi János és társa,
műjég szállítási vállalkozók.

2166.—1903. számhoz.

HIRDETMÉNY.

Az 1903. évi márczius hó 13-án kelt 2166. számú rendelettel több törvényhatósági uton betoneső átereszek helyreállítását 3349 korona 62. fillér összeg erejéig engedélyeztem.

A fent említett munkák kivitelének biztosítása céljából az 1903. évi márczius hó 30-ik napjának 10 órájára az alispáni hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat (az ajánlati költségvetéssel együtt) a kitűzött nap d. e. 9 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előírt. az engedélyezett költsönösszeg (illetve az ajánlati költségvetés végösszege) 5%-ának megfelelő bánatpénz, vagy a bánatpénznek az állampénztárnál (adóhivatalok, vámhivatalok, sóhivatalok, stb.) történt letételét igazoló pénztári nyugta csatolandó.

A szóbanforgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban maponként megtekinthetők.

Debreczen, 1903. márczius 13.

Rásó Gyula.

kir. tanácsos, alispán.

Meghívás

az „István“ gőzmalom társulatnak

1903. évi márczius 22-én délelőtt 10 órakor

Debreczenben a Kereskedő társulat épületének dísztermében tartandó

Evi Rendes Közgyűlésére.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság által előterjesztett mérleg az arra vonatkozó jelentéssel.
 2. A felügyelő bizottság jelentése a mérleg megvizsgálásáról.
 3. A mérleg helyben hagyása, a felmentvény megadása és az 1902. évi tiszta nyereség feletti intézkedés.
 4. A tisztviselők nyugdíjalapszabály tervezetének bemutatása igazgatósági javaslattal.
 5. Az igazgatóság kiegészítése.
- Debreczen, 1903. márczius 2.

Felhivatnak azon t. részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni és szavazati jogukat gyakorolni kívánják, hogy igazolójegyeiket — az alapszabály 27. cikkében — folyó évi márczius 20. és 21-én délelőtt 10—12 óráig, délután 2—4 óráig a kereskedőtársulat titkári irodájában átvenni sziveskedjenek. — A mérleg és veszteség-nyereség rovás márczius 14 től kezdve a társulat irodájában megtekinthető.

Az igazgatóság.

Csőd alatti kiárulás.

Közadós Schwarz Viktor csőd-tömegébe leltározott pamut, vásznak, schiffonok, zephirek, eperjesi törülközők, ruha szövetek, barhetek, jutta szőnyegek, férfi és női fehérneműek, zsebkendők, himzett stráfok, függönyök s egyéb e szakba tartozó cikkek Simonffy-utca 2. sz. alatti üzlethelyiségben 1903. márczius hó 18-tól kezdve kiárultatnak.

Dr. Nagy Kálmán.
tömeggondnok

Legjobb és legmegbízhatóbb

gazdasági és kerti magvakat

szállít

KOMLOSSY LAJOS

(előbb Szabó Zsigmond)

magkereskedése, gazdasági cikkek raktára

Debreczen, Piacz—Hatvan-
utca, sarok.

Árjegyzéket és mintákat kívánatra bérmentve kuld.

Háboru!

Az általam feltalált **Poloska** irtó a legbiztosabb és legjobb az egész világon, mert a legrövidebb idő alatt kipusztítja úgy a **Poloskát**, mint annak **petéit a falakból és a butorokból.**

Egy üveg ára 3, 5 és 7 korona.

Kívánatra a **Poloska** irtást magam végzem. — A **költözködés** ideje előtt úgy a **lakást**, mint a **butorokat** megbízásra átnézem. . . .

Most pedig értesitem a n. é. közönséget a mennyiben a tisztogatások ideje itt van, tehát előjegyzéseket már elfogadok, hogy az időt rendesen beoszthassam, mert egyedül dolgozom és mást ezzel meg nem bizok. —

Levélbeli meghívásokat és megrendeléseket alanti címemre kérem

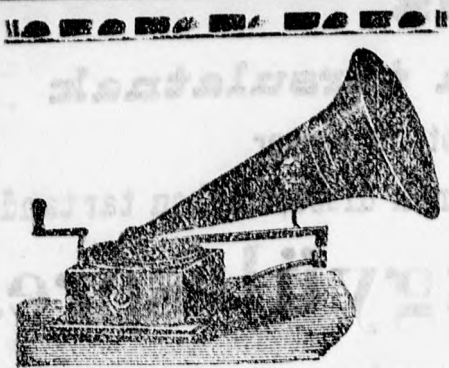
Schwartz Ezsó

DEBRECZEN, Zugó-utca 7. sz.

Barometü és rovarirtó szer is kapható!

Nem éget és nem pecsétel.

A hirdetést lessék kívágni és ellenni.

Részletfizetés
engedélyeztetik.

Számos beszé-
lőkészülék léte-
zik, de

Grammophon

csupán egy GRAMMOPHON!

beszél és énekel: magyarul, franciául, angolul, ola-
szul, oroszul, horvátul, szerbül, csehül, németül stb.

Katalogusokat és legújabb lemez-jegyzéket ingyen és bérmentve.

Valódi csakis akkor, ha a hirdetésünkben feltüntetett íróangyal védjeggyel van ellátva

„Grammophon“ Weiss H. és Társa.

Budapest, Károly-körút 2.

A lemezekre kiváló művészek énekei vették fel.

Minden helyen képviselők keresetnek.

Hajdúvármegye és Debreczen sz. kir. város

Főispánja.

187/1903.

Pályázati hirdetmény.

Debreczen szab. kir. város törvényhatóságának az alábbi határidő lejárta után tartandó legközelebbi rendes közgyűlésen 1 (egy) rendőrbiztosi állás fogválasztás után betölteni, mely állás 1400 korona fizetésből, 200 korona lakpénzből és ruházatból álló javadalmazással van egybekötve.

Azok, a kik erre az állásra pályázni kívánnak s a törvényes minősítést kimutatni képesek, felszerelt pályázati kérvényeiket hozzámm mint a kijelölő bizottság elnökehez folyó évi Április hó 30-ik napjának délután 5 órájáig annyival inkább nyujtsák be, mert a később érkező pályázati kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Ez az állás az 1873 II. t. cz. 4 §. b. pontja értelmében első sorban igazolványos altisztek számára van fenntartva.

Debreczen 1903 március 11.

Puky Gyula
főispán.

Egyedül valódi angol

Thierry A. gyógyszerész BALZSAMA.

Egészségügyi hatóság által megvizsgálva és véleményezve.

Az üvegek felszerelése a kereskedelmi védjegy törvényvédelme alatt áll.

Ez a balzsam belsőleg és külsőleg használ. — Ez a balzsam: 1. Felülmulhatatlanul hatékony gyógyszer a tüdő és mell minden betegségeiben, enyhíti a hurutot és megszünteti a váladékot, elállítja a fájdalmas köhögést és meggyógyítja az ilyen bajokat, még ha idülték is. 2. Kitűnően használ torokgyulladásnál, rekedtségnél és a torok minden betegségeiben stb. 3. Minden lázt alaposan megszüntet. 4. Meglepő gyorsasággal meggyógyítja a gyomorgörsöt, kólikát és hascsikarást. 5. Gyöngéd székelést okoz és tisztítja a vért meg a veséket, megszünteti a lépkört és a melabut és megerősíti az étvágyat és emésztést. 6. Kitűnően szolgál fogfájásnál, odvas fogaknál, szájpohadásnál és minden fog- és szájbetegségeknek, megszünteti a felbőgögést és a száj meg a gyomor rossz szagát. 7. Külső használatban csodás gyógyszert képez minden sebre, lázas kiütésekre, sipoly, szemölcsök, égett sebek, fagyott tagok, rüh, koszús bőrkiütések ellen, megszünteti a fejfájás, zugást, szaggatást, köszvény, fül-fájást stb. Vigyázni kell mindig a zöld apáca-védjegyre, mely fent látható! Legbiztosabb védelem a hamisítások ellen, ha közvetlenül hozzátjuk a gyárból, eredeti karton-dobozokban; bérmentve bármely postaállomásra Ausztria-Magyarországon 13 kis-, vagy 6 kettős üveg 4 korona. Bosznia-Hercegovinába 4 korona 60 fillér. Kevesebb nem küldetik. Küldés csakis az összeg előre való utalványozása mellett.

Thierry A. gyógyszerész balzsama és centifolia kenőcse.

Ez a gyógyerejében felülmulhatatlan két szer soha sem romlik meg, hanem ellenkezőleg mentől öregebbek, annál értékesebb és hatékonyabbakká válnak, sem fagy, sem meleg meg nem árt nekik, minél fogva minden évszakban használhatók. Csaknem mindig meghozzák a segílyt és sikert, legalább az orvos megérkezéig; természetesen sohasem szabad hamisítványokhoz vagy más hatástalan, ugynevezett pótszerekhez nyulni, melyekért csak hiába dobjuk ki a pénzt, hanem forduljunk mindenkor csak ezen két rég kipróbált, kitűnő, olesó, megbízható, amellet teljesen ártalmatlan, világhírű szerhez, melyet minden eshetőségre készen, minden családban készletben kell tartani. Ahol nem lehet valódi minőségben, a valódiság minden ismervével megkapni, ott rendeljék meg közvetlenül ily czim alatt:

Thierry (Adolf) Örangyal-gyógyszertára Pregrada Rohitsch Sauerbrunn mellett.
Központi raktár Budapesten, Török József gyógyszerésznél, Zágrábban Mittelbach S. gyógyszerésznél és Bécsben Brady C. gyógyszerésznél.

Tavaszi ruhák festését és tisztítását

kifogástalanul teljesíti

Hrabéczy Antal

ruhafestő és vegyészeti tisztító intézete
Debreczen, Széchenyi-u. 42.

Vidéki tudakozódásokra
... azonnali válasz.